

JOY, het kennisplatform over kinderen en Covid-19 ten behoeve van kinderen en jongeren, hun ouders, kinder- en jeugdwerkers, zorgverstrekkers en leerkrachten

“Psychosociaal welzijn en belang van het kind dringend afwegen tegenover de hoge prijs die kinderen betalen voor deze crisis”

Brussel, 31 juli 2020 – De verstrengde maatregelen die de Nationale Veiligheidsraad op maandag aankondigde, hebben als oogmerk het coronavirus nu terug te dringen, zodat een zo normaal mogelijke heropstart van de scholen in september gegarandeerd kan worden. De Belgium Pediatric Task Force, de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind en verschillende verenigingen die in België de rechten en het welzijn van kinderen behartigen, willen hierbij eens te meer aandacht vragen voor de belangen van het kind en voor de enorme negatieve impact die de coronacrisis heeft op de ontwikkeling, het welzijn en de veiligheid van alle Belgische kinderen, en dan vooral de meest kwetsbare. De beperking van de bubbel, de sluiting van de scholen, het gemis van vrienden en familie en het gebrek aan sociale, sportieve, creatieve en culturele activiteiten heeft onze jongste generatie bijzonder hard geraakt.

*“De balans is zoek”, aldus **Kinderpsychiater Delphine Jacobs**. “De impact en risico’s van deze gezondheids crisis op het psychosociaal welzijn van kinderen en jongeren moet terug in evenwicht gebracht worden met hun rechten en noden op het gebied van ontwikkeling en welzijn.”*

JOY wil een kennisplatform zijn dat de bestaande initiatieven verbindt en heldere wetenschappelijk onderbouwde informatie aanbiedt omtrent COVID-19 en kinderen. De initiatiefnemers willen de angst en onzekerheid bij hun entourage wegnemen of in ieder geval verminderen. Het platform zal als positief draagvlak focussen op het belang van de verschillende ontwikkelingsdomeinen voor het psychosociaal welzijn van het kind en hun rechten, en een antwoord bieden op de vragen waar zowel kinderen en jongeren, hun ouders, de kinder- en jeugdwerkers en zorgverstrekkers mee worstelen.

“Als eerste minister en moeder van vier kinderen besef ik zeer goed welke impact de lockdown heeft op het leven van de jongsten onder ons. Ik ben blij het meterschap op mij te mogen nemen van het JOY platform, dat de initiatieven en kennis van de verschillende organisaties en experts in ons land bundelt. Zo kunnen ouders en zorgverleners terugvallen op een positieve ondersteuning. Het is van primordiaal belang dat de jongste generatie zich veilig voelt en dat jongeren zich, ondanks deze uitzonderlijke gezondheidssituatie, op alle niveaus blijven ontwikkelen.”

Meter van het JOY-platform, Sophie Wilmès

Ann De Guchtenaere, Secretaris-Generaal van de European Academy of Pediatrics en Voorzitter van de Belgische Academie voor Kindergeneeskunde, licht toe: *“Aan het begin van de epidemie was er veel onduidelijkheid over de rol die kinderen hadden bij de verspreiding van het virus. Intussen is uit meerdere studies gebleken dat lagereschoolkinderen niet de motor van de Covid-19-crisis zijn. Ze zijn niet de verspreiders, zijn minder vatbaar voor infecties en indien ze geïnfecteerd raken, zijn ze minder ernstig ziek. Beschikbaar onderzoek bij jongeren van middelbare schoolleeftijd wijst in dezelfde richting, hoewel deze data nog bevestigd moet worden. Nu daar meer duidelijkheid over bestaat, is het dringend tijd dat we deze kennis breed verspreiden om het negatief effect van de crisis op de ontwikkeling van kinderen en jongeren zoveel mogelijk te beperken. Met de aankondiging van de nieuwe maatregelen, waarbij kinderen onder 12 jaar niet worden meegerekend in de bubbel, zien we alvast dat de overheid rekening houdt met deze realiteit. De verstrenging van de maatregelen is erop gericht een zo normaal mogelijke heropstart van de scholen in september te kunnen verzekeren.”*

*“Kinderen betalen een hoge prijs tijdens deze gezondheids crisis. De gevolgen die de voorzorgsmaatregelen op hun ontwikkeling hebben, niet alleen nu maar mogelijk zelfs levenslang, staan onvoldoende in verhouding tot de plaats die kinderen innemen in deze pandemie. Slaapproblemen, angst- en stemmingsstoornissen, stress, verlies en toename van eetlust, schoolmotivatie- en concentratieproblemen, het zijn zorgwekkende symptomen waar net de meest kwetsbare groep sneller naar doorschiet. Er werd gefocust op de risico's en het koste wat kost minimaliseren hiervan. We willen met JOY de nadruk leggen op het belang en positief effect van sport, school, hobby's en activiteiten, vrienden en familie op het welzijn van kinderen. We moeten niet enkel de infectierisico's in acht nemen, maar naar een goed evenwicht zoeken want al deze aspecten zijn cruciaal voor de gezonde ontwikkeling van een kind. We zijn alvast blij dat de overheid geen strengere maatregelen heeft aangekondigd voor kampen en speelpleinwerking, want deze soort ontspanning is onontbeerlijk voor het welzijn van kinderen”, vult **Delphine Jacobs** aan.*

De gezondheidscrisis treft niet enkel het psychosociale welzijn van kinderen en jongeren maar leidt eveneens tot een aanzienlijke uitholling van de kinderrechten. Vooral voor zij die zich bevinden in de meest kwetsbare situaties is de negatieve weerslag op onder meer het recht op onderwijs, gezondheid, vrije tijd en veiligheid enorm. *“ Zelfs tijdens een crisisperiode moeten de rechten van het kind optimaal gewaarborgd worden, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare kinderen. De JOY-campagne, gelanceerd in overleg tussen overheden, pedopsychiaters, experts in en verdedigers van de kinderrechten, heeft als oogmerk de negatieve effecten van de Coronacrisis op de ontwikkeling, het welzijn en de rechten van kinderen en jongeren in België, te verminderen. De campagne geeft onze wil aan om met alle betrokken partijen een zogenaamde ‘kinderrechtenreflex’ te creëren, die behelst dat hun belang onderzocht en in acht wordt genomen voorafgaand aan het nemen van elke beslissing die hen aanbelangt. We onderstrepen ook het belang van op maat gemaakte communicatie, gericht tot kinderen en jongeren, die hen toegang verleent tot het recht op informatie en participatie ”*, aldus **Karen Van Laethem, Voorzitter Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind.**

Cijfers over het psychosociaal welzijn van kinderen in Vlaanderen tijdens corona

Een [grootschalige online enquête](#) bij 44.000 kinderen (tussen 8 en 17 jaar) van het Kinderrechtencommissariaat, het Kenniscentrum Kinderrechten en de Kinderrechtencoalitie Vlaanderen bracht de stem van kinderen en jongeren in kaart. Hieronder de belangrijkste resultaten:

1 op de 3 kinderen is bang om ziek te worden en 2 op de 3 kinderen hebben schrik voor familie en vrienden. De verveling en de eenzaamheid zijn veel sterker dan vóór de crisis. Kinderen en jongeren missen veel in deze periode: het meest van al hun vrienden, familie en vrije tijd. De resultaten van de enquête bevestigen de signalen van hulpverleners dat er door de lockdown meer intrafamiliaal geweld is. 1 op de 2 kinderen en jongeren zegt dat er nu thuis meer ruzie is. 1 op de 10 kinderen en jongeren maakt soms fysiek of verbaal geweld mee. Van die kinderen zegt de meerderheid dat geweld vaker voorkomt sinds corona.

De enquête maakt verder duidelijk dat de school een heel belangrijke plaats inneemt in het leven van kinderen en jongeren: 70% van de kinderen en 45% van de jongeren mist school. 85% van de kinderen zegt liever terug naar school te willen gaan. Bij jongeren zegt 72% liever terug naar school te gaan. Bijna 1 op de 2 zegt meer stress te hebben voor school. Dat stijgt met elk leerjaar. Thuis is het voor 1 op de 4 te druk om schoolwerk te maken. Bijna de helft van de kinderen begrijpt het huiswerk niet altijd en 1 op de 4 jongeren kan niet altijd volgen met schoolwerk.

Over spel en ontspanning zegt de helft van de kinderen alleen te spelen met broers en zussen, maar 1 op de 5 moet alleen spelen. Bij jongeren ziet het merendeel vrienden online. Daarnaast ziet ook 1 op de 2 jongeren zijn vrienden in het echt, maar dan met de nodige afstand. De meeste kinderen en jongeren hebben een eigen plekje waar ze zich rustig kunnen terugtrekken. Toch zegt 16% van de kinderen en 17% van de jongeren dat ze dat niet hebben. Bij de jongeren kan 1 op de 10 zich thuis niet goed ontspannen. Er zijn heel wat kinderen en jongeren die niet meer of slechts soms buitenkomen. Omdat het niet mag, door angst voor corona, doordat ze alleen zijn, of doordat hun ouders of begeleiders geen tijd of zin hebben.

*“Het valt niet te ontkennen dat de coronarichtlijnen een impact hebben op de emoties en het welzijn van kinderen en jongeren. Deze cijfers tonen eens te meer het belang van correcte informatie om angst en paniek te verminderen en de balans terug te herstellen”, aldus **Ann De Gucht**naere.*

Het JOY-platform is een initiatief van de Belgian Pediatric Task Force met steun van de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind, een overlegplatform tussen ruim 90 gouvernementele en niet-gouvernementele kinderrechtenactoren in België, *Le Délégué Général aux Droits de l’Enfant*, de Koning Boudewijnstichting en Unicef België. Het platform zal in de loop van de komende maanden verder uitgebouwd worden met relevante actuele informatie en eind augustus staat een webinar voor onderwijzend personeel op de planning – verdere informatie volgt. Organisaties die mee opgenomen wensen te worden op het platform of meer informatie willen, kunnen contact opnemen via de website.

Meer informatie:

www.joy-platform.be

Voor meer informatie en interviewaanvragen, gelieve contact op te nemen met (niet publiceren aub, enkel voor de pers):

Amélie Putmans
amelie@wavemakers.eu
0477 20 09 70

Belgian Pediatric COVID-19 Task Force

Nationale Commissie
voor de Rechten van het Kind

Op basis van een Samenwerkingsakkoord tussen:

Koning Boudewijnstichting
Fondation Roi Baudouin
Samen werken aan een betere samenleving
Agir ensemble pour une société meilleure

DROITS DE
L'ENFANT
Le Délégué général

